

Arkadiusz Żukiewicz

**THE CONCEPT OF ACTION RESEARCH AND ITS APPLICATION IN PROCESSES OF
RECOGNITION AND RESTRUCTURING THE REALITY OF SOCIAL LIFE.
REFLECTIONS FROM THE PERSPECTIVE OF SOCIAL PEDAGOGY.**

Abstract:

Action Research is one of the research methods applied in the Social Sciences (practical). The creator of this concept, Kurt Lewin, was a psychologist and one of the founding fathers of applied psychology. In 1946, he published "Action Research and Minority Problems", where he explained the basis of this new concept – "spiral of steps". It calls onto an idea of combining the research with social activity aimed at introducing changes to the studied reality. This process is achieved in three phases: unfreezing - planning, changing - action, and freezing - results. Lewin's proposed concept of Action Research is currently developed by the followers of his idea. Amongst them are: Heinz Moser - The Action Research Cycle Model, Jean McNiff – Spiral of Spirals Model, and Stephen Kemmis - Spiral of Self-Reflective Cycles Model. In the field of Polish research, standing out is the work of Helena Radlinska, who was developing the concept of research combined with social action in order to introduce changes to the reality of human life. It is worth mentioning that her work was taking place in 1930s.

Key words: Action Research, Participatory Action Research, Kurt Lewin – Spiral of Steps, Heinz Moser – The Action Research Cycle Model, Jean McNiff – Spiral of Spirals Model, and Stephen Kemmis – Spiral of Self-Reflective Cycles Model, Social Pedagogy.

**KONCEPCJA ACTION RESEARCH I JEJ ZASTOSOWANIE W PROCESACH
POZNAWANIA I PRZETWARZANIA RZECZYWISTOŚCI ŻYCIA LUDZKIEGO.
ROZWAŻANIA Z PERSPEKTYWY PEDAGOGIKI SPOŁECZNEJ**

Streszczenie:

Action Research jest jednym z podejść badawczych stosowanych w naukach społecznych (praktycznych). Twórcą tej koncepcji był Kurt Lewin, psycholog i jeden z ojców psychologii stosowanej. W 1946 roku opublikował on tekst "Action Research and Minority Problems", w którym wyjaśnił podstawy tego podejścia. Koncepcja odwołuje się do idei

łączenia badania z działaniem społecznym nakierowanym na wprowadzanie zmian w badanej rzeczywistości. Występują tam trzy fazy: rozmrażanie (unfreezing - planning), zmiany (changing - action), i zamrażania (refreezing - results). Zaproponowana przez Kurta Lewina koncepcja Action Research jest współcześnie rozwijana przez kontynuatorów tego podejścia badawczego. Należą do nich Heinz Moser - model cyklicznego badania działania, Jean McNiff - model spirali spiral oraz Stephen Kemmis - model spirali autorefleksyjnego cyklu. W odniesieniu do warunków polskich można wskazać na dokonania Heleny Radlińskiej. Autorka ta rozwijała koncepcje badań łączonych z działaniem społecznym w celu zmiany rzeczywistości życia ludzkiego. Warto dodać, że takie podejście rozwijała w latach 30-tych XX wieku.

Słowa kluczowe: badanie działanie, Kurt Lewin – cykliczna spirala, Heinz Moser – model cyklicznego badania działania, Jean McNiff, model spirali spiral, Stephen Kemmis, model spirali autorefleksyjnego cyklu, Helena Radlińska, pedagogika społeczna.